

- ❖ **حق فنی - حق داروساز**
- با کمال تأسف اخیراً اظهار نظرهای غیرکارشناسانه نسبت به حق فنی داروسازان صورت می‌گیرد که به نظر می‌رسد به گونه‌ای جهت‌دار و به شکل نوبتی در بعضی روزنامه‌های کشور به چاپ می‌رسد و همین موضوع ما داروسازان شهرستان نجف‌آباد را بر آن داشت تا برای شبهاتی که خیلی زیرکانه در اذهان ایجاد می‌شود، مطلب زیر را عرض نماییم:
- ۱ - نگارنده سعی کرده حق فنی را به‌عنوان سود جبرانی کالایی معرفی کند که دولت در جهت ثابت نگه داشتن قیمت آن کالا در زمان جنگ، تلاش می‌کرده است. که به دلایل ذیل مطلبی است کذب و واهی:
- تصویب حق فنی مدت‌ها بعد از ۸ سال دفاع مقدس بوده و اصلاً ارتباطی با جنگ تحمیلی نداشته است (سال ۱۳۶۷).
- بسیاری از کالاهای دیگر نظیر قند، شکر و روغن‌های خوراکی، مواد سوختی شوینده‌ها و ... نیز مشمول ثابت نگه‌داشتن قیمت بودند. چرا برای آن‌ها حق فنی در نظر گرفته نشد؟
- مسؤولان وقت می‌توانستند به جای تصویب مقوله‌ای به‌نام حق فنی (که البته خود مفهوم و پیامی ویژه دارد)، درصد ناچیزی روی سود دارو - و نه قیمت دارو - بگذرانند و مشکل ضرر و زیان داروخانه‌ها را جبران کنند. پس چرا به جای این کار از تصویب حقی به نام حق فنی استفاده شد؟ اصلاً چرا نام آن‌را حق فنی گذاشتند؛ در حالی که نام‌های دیگر مانند حق ضرر یا ... را بر آن بگذرانند.
- چنانچه علت، پایین بودن نرخ دارو می‌بود، پس چرا برای حق فنی سقف زمانی نگذاشتند! می‌توانستند قید کنند تا زمانی که نرخ دارو پایین است.
- باید به منتقدان متذکر شد که هنوز هم افزایش

نرخ دارو به پای افزایش نرخ سایر کالاها در سه دهه اخیر نرسیده است و نسبت به تورمی که دچار سایر کالاها شده است، هنوز هم نرخ دارو بسیار پایین و ارزان می‌باشد (علاوه بر این که در ماه‌های اخیر با کاهش قیمت دارو نیز مواجه هستیم). این مطلب را با مقایسه نرخ دارو در ایران نسبت به سایر کشورها و حتی کشورهای جهان سوم نیز می‌توان فهمید.

۲- منتقدان از بحث هندسی چرخه درمان غافل می‌باشند. در چرخه درمان، پزشک، بیمار و داروساز به سه راس مثلثی می‌مانند که نقش هر سه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. داروسازان عزیز اگر قرار باشد خاطراتشان را در زمینه انجام مسؤلیت خطیر خود جمع‌آوری کنند، مثنوی هفتادمن می‌شود. بررسی نسخ پزشکان محترم توسط کمیته بررسی نسخ استان‌ها، حاکی از آن است که در بسیاری از موارد نقش داروساز و تماس ساده او با پزشک و یا ارجاع بیمار به پزشک، توانسته از یک فاجعه جبران‌ناپذیر جلوگیری کند و این در حالی است که چنانچه یک شخصی غیر داروساز بدون اطلاعات دارویی لازم، صرفاً دستور پزشک را به بیمار دیکته می‌کرد، در بسیاری موارد بیمار جان خود را می‌باخت (مشاهده نسخی حاوی قرص دیگوکسین با مصرف هر ۸ ساعت ۱ عدد و یا تحویل نسخه اشتباهی حاوی قرص مدروکسی‌پروژسترون به بیمار مرد و یا ... کم نیستند).

۳- داروساز و داروخانه جزیی از حرف مختلف پزشکی هستند با این تفاوت که داروخانه علاوه بر بعد علمی (نقش داروساز) از بعد اقتصادی با سرمایه‌گذاری سنگینی نیز برخوردار است؛ از جمله: تامین دارو و تهیه انبار دارویی پاسخگو، تهیه ملک تجاری با قیمت‌ها و اجاره‌های بالا، استخدام پرسنل

کارآمد با هزینه‌های حقوقی بالا و ...

■ حال این سوال مطرح است که در رابطه با بعد اقتصادی - به فرض که به دارو مانند کالایی چون لباس و ... نگریسته شود - چه سود معقولی برای داروخانه در نظر گرفته شده است؟ آیا از این که با ورود داروهای خارجی و نیز افزایش قیمت دارو، سود دارو از بالای ۲۰ درصد به زیر ۱۵ درصد کاهش یافته، اطلاعی هست؟ آیا منتقدین می‌دانند که با افزایش قیمت دارو، داروخانه‌ها مجبورند با اخذ وام، نسبت به تجهیز انبار دارویی خود اقدام نمایند؟ آیا مرکز پژوهش‌های مجلس محترم از خرید دارو توسط داروخانه به صورت ۳۰ الی ۴۵ روزه و فروش آن به صورت حدوداً ۵ ماهه به بیمه‌ها اطلاعی دارند؟ و آیا نمی‌دانند حداقل سه برابر همین مبلغ حق فنی که اعلام شده همواره در صندوق بیمه‌ها می‌باشد (در حالی که طبق قانون مصوب، بیمه‌ها موظف به پرداخت ۸۰ درصد مطالبات هنگام تحویل نسخ و پرداخت ۲۰ درصد بقیه حداکثر ظرف یک ماه می‌باشند و خوب است مرکز پژوهش‌ها نسبت به عدم اجرای این مصوبه تحقیقی به عمل آورد).

■ و سوال دوم این است که برای بعد علمی که حاصل ۶ سال (و بلکه ۱۸ سال) از بهترین دوران عمر داروسازان با سخت‌ترین متون درسی است، چه حقی در نظر گرفته شده است؟ و آیا داروساز نباید به حقی به‌عنوان بعد علمی فعالیت‌هایش دلگرم باشد؟ و یا این که باید به او بگوییم تو هم مثل همان لباس فروش و سبزی فروش هستی؟! و آیا در نظر گرفتن مبلغی اندک (حدود ۱/۲۰ تعرفه سایر حرف پزشکی) به‌عنوان حق فنی یا حق ویزیت داروساز عجیب است؟ توضیح این که متوسط تعداد نسخ اکثر داروخانه‌ها

ماه‌بانه ۱۲۰۰ عدد می‌باشد و با حق فنی متوسط ۵۵۰۰ ریال، بدیهی است که مبلغ ۶,۶۰۰,۰۰۰ ریال به‌عنوان حق فنی یک داروساز مبلغ قابل توجهی نیست (با این توضیح که داروسازان جهت رعایت حال بیماران، برای نسخ با قیمت پایین، حق فنی اخذ نمی‌کنند و برای نسخ نسبتاً ارزان هم حق فنی ۴۰۰۰ ریال دریافت می‌کنند که متوسط حق فنی دریافتی، ۵۵۰۰ ریال می‌باشد).

این در حالی است که حداقل حقوق دریافتی یک کارگر ساده بدون هیچگونه تحصیلات و با یک ساعت اضافه‌کار و ۲ فرزند و در نظر گرفتن عیدی و حق سنوات سالیانه و سایر مزایا در سال ۸۷، حدوداً ۴,۳۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

در این جا بد نیست به تعرفه دریافت قبض مجدد تلفن همراه از دفاتر پستی اشاره شود. برای این منظور دفاتر پستی که نه سرمایه‌گذاری خاصی کرده‌اند و نه از بعد علمی و تخصصی خاصی برخوردار هستند، فقط با تایپ شماره همراه متقاضی و پرینت قبض مجدد در عرض حداکثر ۲۰ ثانیه، ۱۰۰۰۰ ریال حق تعرفه اخذ می‌نمایند!!! و یا و کلاً برای یک مشاوره حقوقی ۱۰ دقیقه‌ای، حق مشاوره‌ای حدود ۲۰۰,۰۰۰ ریال دریافت می‌کنند!

۴- لزوم ارائه خدمات علمی و مشاوره به بیماران توسط داروسازان این قدر محرز و با اهمیت است که داروسازان نیز همچون پزشکان به منظور آموزش علوم جدید درمانی و دارویی هر ساله موظف به شرکت در دوره‌های بازآموزی و نوآموزی دانشگاه‌های علوم پزشکی و کسب امتیازات لازم هستند. حال سوال این است که اگر ارائه مشاوره و خدمات علمی ضرورتی ندارد، پس این همه تحصیلات طولانی مدت و بازآموزی‌ها و نوآموزی‌ها برای چیست؟! و اگر همه

این‌ها لازم می‌باشد - که صد البته چنین است - پس زیر سوال بردن حق فنی داروسازان برای چیست؟! ۵- مقوله حق فنی این قدر وجهه قانونی دارد که هر سال همانند تعرفه سایر حرف پزشکی مشمول مالیات بوده و ۲۵ درصد آن توسط اداره امور مالیاتی از داروسازان به‌عنوان مالیات اخذ می‌گردد. ۶- نگارنده به بهانه این که حق فنی جز تعهدات بیمه‌ها نمی‌باشد، پیشنهاد افزایش سود دارو را داده است:

■ حق فنی به بعد علمی داروخانه مربوط می‌شود و اصلاً سود نیست؟ بلکه حقی است که بابت خدمات علمی اخذ می‌شود.

■ بسیاری از داروها که برخی از آن‌ها از قیمت پایینی هم برخوردار نیستند و نیز بسیاری از خدمات پزشکی و دندان‌پزشکی نیز جز تعهدات بیمه‌ها نیستند. آیا می‌توان با چنین استدلالی و یا بهانه‌ای چون ابهام در صورت حساب، حکم بر رایگان نمودن آن‌ها نمود؟!

■ آیا بهتر نبود پیشنهاد تحت پوشش بیمه‌ها واقع شدن حق فنی داده می‌شد. که البته ۷۰ درصد حق فنی داروسازان نسبت به سایر حرف پزشکی برای بیمه‌ها، مبلغ بسیار ناچیزی می‌باشد.

در خاتمه به‌جاست مسؤولان محترم به ویژه مسؤولان محترم دست‌اندرکار امور دارویی کشور، نظام پزشکی و انجمن داروسازان، ضمن پرنمودن خलाهای قانونی احتمالی، نسبت به توجیه کسانی که به‌صورت غیر کارشناسانه ایجاد شبهه در اذهان عمومی می‌کنند، اقدامات شایسته‌ای نموده تا از بروز چنین اظهار نظرهای غیر منطقی و غیر کارشناسانه جلوگیری به عمل آید.

داروسازان شهرستان نجف‌آباد